Lieta Nr. C17081515
Lietas arhīva Nr. C-0815-15/01

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Jūrmalā 2015.gada 10.aprīlī

Jūrmalas pilsētas tiesa
tiesnese S.Beļajeva
izskatīja rakstveida procesā civillietu /pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

Aprakstošā daļa

2015.gada 6.februārī prasītāja /pers. A/ vērsusies tiesā ar prasības pieteikumu maza apmēra prasībā pret atbildētāju /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu. Prasītāja norāda, ka kopš 2013.gada aprīļa ar atbildētāju kopdzīvi pārtraukuši un kopēja saimniecība vairs nepastāv. Pušu nepilngadīgie bērni: meita /vārds/ un dēls /vārds/ dzīvo pie viņas, prasītājas. Bērnu uzturēšanā materiālu palīdzību sniedz prasītājas māte. Patreizējā atbildētāja darbavieta un ienākumi viņai, prasītājai, nav zināmi.

Prasītāja atsaucas uz Civillikuma 177.panta ceturto daļu un 179.panta pirmo daļu un, saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam", lūdz piedzīt no atbildētāja par labu viņai, prasītājai, uzturlīdzekļus /datums/dzimušās meitas /vārds/ un /datums/dzimušā dēla /vārds/ uzturēšanai 90,00 EUR mēnesī līdz bērnu 7 gadu vecuma sasniegšanai un 108,00 EUR no bērnu 7 gadu vecuma līdz 18 gadiem. Uzturlīdzekļus lūdz piedzīt ar prasības pieteikuma iesniegšanas dienu.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{21}panta noteikumiem, 2015.gada 17.februārī atbildētājam uz viņa deklarēto dzīvesvietas adresi nosūtīts prasības pieteikums ar lūgumu 30 dienu laikā no prasības pieteikuma nosūtīšanas dienas iesniegt tiesā rakstveida paskaidrojumus (lietas 17.lapa). Atbildētājam adresētais sūtījums atgriezts tiesai ar VAS „Latvijas Pasts" norādi, ka adresātam atstāts aicinājums (lietas 19. lapa).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.panta piekto daļu, *tiesas dokumentus fiziskajai personai piegādā pēc tās deklarētās dzīvesvietas adreses, (..). Fiziskajai personai ir pienākums būt sasniedzamai tās deklarētajā dzīvesvietas adresē, (..).*

Civilprocesa likuma 56.^{1}panta otrajā daļā noteikts, ka *tas, ka tiesas dokumenti ir piegādāti uz fiziskās personas deklarētās dzīvesvietas adresi, (..) (..) dokumenti tiek nosūtīti atpakaļ, pats par sevi neietekmē dokumentu paziņošanas faktu. Prezumpciju, ka dokumenti ir izsniegti septītajā dienā no to nosūtīšanas dienas, ja dokumenti nosūtīti ar pasta sūtījumu, (..), adresāts var atspēkot, norādot uz objektīviem apstākļiem, kas neatkarīgi no viņa gribas bijuši par šķēršli dokumentu saņemšanai norādītajā adresē.*

Tiesas norādītajā termiņā atbildētājs paskaidrojumus nav iesniedzis, kā arī nav pieteicis lūgumu lietu izskatīt tiesas sēdē.

Atbildētāja paskaidrojumu nesniegšana, saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21}panta otro daļu, nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā, pamatojoties uz lietā esošajiem rakstveida pierādījumiem.

Civilprocesa likuma 250.^{25}panta pirmā daļa noteic, *ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.*

Atbilstoši minētajiem noteikumiem 2015.gada 25.martā pusēm nosūtīts paziņojums par lietas izskatīšanu rakstveida procesā, vienlaikus norādot sprieduma noraksta pieejamības datumu (lietas 21. lapa).

Motīvu daļa

Pārbaudījusi un novērtējusi prasības pieteikumu un lietā esošos rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst, ka prasība par uzturlīdzekļu piedziņu ir pamatota, pierādīta un apmierināma.

Prasītājai/pers. A/ un atbildētājam /pers. B/ dzimuši divi bērni, ko pierāda lietas materiālos esošās bērnu dzimšanas apliecību kopijas:
- /datums/dzimušās /pers. C/ dzimšanas apliecības /apliecības numurs/ kopija (lietas 9.lapa);
- /datums/dzimušā /pers. D/ dzimšanas apliecības /numurs/ kopija (lietas 10.lapa).

ANO Konvencijas par bērna tiesībām 27.panta otrā daļa nosaka, ka *uz vecākiem vai citām personām, kas audzina bērnu, gulstas galvenā atbildība par bērna attīstībai nepieciešamo dzīves apstākļu nodrošināšanu savu spēju un finansiālo iespēju robežās*.

Saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likuma 10.panta pirmo daļu, *bērnam ir tiesības uz tādiem dzīves apstākļiem un labvēlīgu sociālo vidi, kas nodrošina pilnvērtīgu fizisko un intelektuālo attīstību. Katram bērnam ir jāsaņem atbilstošs uzturs, apģērbs un pajumte*.

Saskaņā ar Civillikuma 179.panta pirmās daļas noteikumiem, *vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu (...)*.

Kā izriet no prasības pieteikuma, prasītāja lūgusi tiesu piedzīt no atbildētāja uzturlīdzekļus bērnu uzturēšanai atbilstoši Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumos Nr.37 noteiktajam minimālajam uzturlīdzekļu apmēram.

Lemjot jautājumu par uzturlīdzekļu piedziņu un to apmēru, tiesai jāvadās no Civillikuma 179.panta pirmās daļas noteikumiem, kā arī no minētā panta piektās daļas, kas nosaka, ka *minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu*.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumu Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērniem" 2.punktu, *katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus šādā apmērā: katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai – 25 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas un no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai - 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas*.

Līdz ar to, atbilstoši Ministru kabineta noteikumiem, minimālais uzturlīdzekļu apmērs, kuru atbildētājam ir pienākums maksāt /datums/dzimušās meitas /pers. C/ un /datums/dzimušā dēla /pers. D/ uzturam, neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnus un mantas stāvokļa, līdz bērnu 7 gadu vecuma sasniegšanai ir 25 % apmērā no valstī noteiktās minimālās mēneša darba algas un no bērnu 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai ir 30 % apmērā no valstī noteiktās minimālās mēneša darba algas – katram bērnam.

Saskaņā ar 2014.gada 2.decembra grozījumiem Ministru kabineta 2013.gada 27.augusta noteikumos Nr.665 „Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi" 2.punktu, *minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros ir 360 euro (..)*.

Pamatojoties uz minēto, Ministru kabineta noteikumos norādītais minimālais uzturlīdzekļu apmērs bērnam līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai aprēķināms EUR 90,00 mēnesī, t.i., 25 % no 360 EUR, un no bērna 7 gadu vecuma līdz bērna 18 gadiem, minimālais uzturlīdzekļu apmērs aprēķināms 108,00 EUR apmērā, t.i., 30 % no 360 EUR.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumu Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērniem" 1.punktu, *noteikumi nosaka minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru katram vecākam neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa ir pienākums nodrošināt katram savam bērnam.*

No minētā izriet atbildētāja pienākums piedalīties savu bērnu uzturēšanā, uzturlīdzekļus Ministru kabineta noteikumos norādītajā minimālajā apmērā maksājot neatkarīgi no spējām uzturēt bērnus un mantas stāvokļa, jo vecākiem ir galvenā atbildība par bērnu attīstībai nepieciešamo dzīves apstākļu nodrošināšanu.

Ievērojot minēto, tiesa atzīst, ka no atbildētāja /pers. B/ par labu prasītājai /pers. A/ piedzenami uzturlīdzekļi /datums/dzimušās meitas /pers. C/ un /datums/dzimušā dēla /pers. D/ uzturēšanai līdz bērnu 7 gadu vecuma sasniegšanai - katram bērnam 90,00 EUR mēnesī, bet ne mazāk kā 25 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas un no bērnu 7 gadu vecuma līdz bērnu 18 gadu vecuma sasniegšanai - ne mazāk kā 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Tulkojot sistēmiski Civillikuma ģimenes tiesību normas kopsakarā ar Civilprocesa likuma 1.pantu, secināms, ka ir pamats uzturlīdzekļus piedzīt no prasības celšanas dienas, jo tieši ar prasības celšanas brīdi persona uzsāk savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju tiesā. Uzturlīdzekļu piedziņu ar prasības iesniegšanas dienu lūgusi arī prasītāja.

Ņemot vērā minēto, tiesa atzīst, ka uzturlīdzekļi bērnu uzturam piedzenami no prasības celšanas dienas – 2015.gada 6.februāra.

Tiesa atzīst, ka atbilstoši Civilprocesa likuma 205.panta pirmās daļas 1.punktam, uzturlīdzekļi bērnu uzturam ir piedzenami nekavējoties.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu, *tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījumu daļai*.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktu, *no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos atbrīvoti prasītāji prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu*.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 33.panta otrās daļas 1.un 3.punktu, *tiesas izdevumi ir valsts nodeva un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi*.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktam, *ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi ir ar tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu, izsniegšanu un tulkošanu saistītie izdevumi*.

Savukārt Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 3.punkts nosaka, ka *prasības summa prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu ir maksājumu kopsumma par vienu gadu*.

Prasības summa no kuras aprēķināma valsts nodeva ir 2160 EUR, kas aprēķināta sekojoši: 90 EUR x 12 mēneši = 1080 EUR katram bērnam, t.i., 1080 EUR x 2 = 2160 EUR.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta b) apakšpunktu, *par prasību, kas novērtējam naudas summā no 2135 euro līdz 7114 euro, maksājama valsts niodeva 320,10 euro plus 4 procenti no prasības summas, kas pārsniedz 2134 euro apmērā.*

Pamatojoties uz minēto, no atbildētāja par labu valstij piedzenama valsts nodeva EUR 321,14 (trīs simti divdesmit viens *euro* un 14 centi) apmērā, kas aprēķināta saskaņā ar Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta b) apakšpunktu: 320,10 + 1,04 = 321,14, kā arī piedzenami ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi EUR 6,93 (seši *euro* un 93 centi) apmērā par tiesas dokumentu nosūtīšanu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.^{1}pantu, *taisot spriedumu par naudas summas un tiesāšanās izdevumu piedziņu, atbildētājam nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei.*

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 1., 8.pantu, 33.panta otro daļu, 34.panta pirmās daļas 1.punkta b) apakšpunktu, 35.panta pirmās daļas 3.punktu, 42.panta pirmo daļu, 97., 190., 193., 204.^{1}pantu, 205.panta pirmās daļas 1.punktu, 250.^{25}, 250.^{27} un 440.^{2} pantu, tiesa

nosprieda

Prasību apmierināt.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus /datums/dzimušās /pers. C/, personas kods /personas kods/, un /datums/dzimušā /pers. D/, personas kods /personas kods/, uzturam - katram bērnam 90,00 EUR (deviņdesmit *euro* un 00 centi) apmērā ik mēnesi, bet ne mazāk kā 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas līdz bērnu 7 gadu vecuma sasniegšanai un no bērnu 7 gadu vecuma līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai – katram bērnam ne mazāk kā 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, uzturlīdzekļus piedzīt sākot no 2015.gada 6.februāra.

Spriedums daļā par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavējoties.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij valsts nodevu EUR 321,14 (trīs simti divdesmit viens

euro un 14 centi).

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 6,93 (seši *euro* un 93 centi).

Spriedums daļā par tiesas izdevumu piedziņu izpildāms labprātīgi 10 (desmit) dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Valsts nodeva iemaksājama, norādot šādus saņēmēja bankas rekvizītus – saņēmējs: Valsts kase, reģ.Nr.90000050138, saņēmēja iestāde: Valsts kase, BIC kods TRELLV22, konta Nr.LV55TREL1060190911200, maksājuma mērķis: atsauce uz Jūrmalas pilsētas tiesas 2015.gada 10.aprīļa spriedumu lietā Nr.C17081515.

Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi iemaksājami, norādot šādus saņēmēja bankas rekvizītus – saņēmējs: Tiesu administrācija, NMR90001672316, ar PVN apliekamās personas reģ.Nr. LV90001672316, saņēmēja iestāde: Valsts kase, BIC kods TRELLV22, konta Nr.LV51TREL2190458019000, maksājuma mērķis: EKK 21499 un atsauce uz Jūrmalas pilsētas tiesas 2015.gada 10.aprīļa spriedumu lietā Nr.C17081515.

Maksājumus apliecinoši dokumenti iesniedzami Jūrmalas pilsētas tiesas kancelejā.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesā 20 (divdesmit) dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, apelācijas sūdzību iesniedzot Jūrmalas pilsētas tiesā.

Spriedums lietā sastādīts 2015.gada 10.aprīlī.

Tiesnese

S.Beļajeva